

mig, at det er et Forslag, som let kan føre til en saa stærk og pludselig Forrykning af de nuværende Statterforhold og til en saadan Overføring af Byrder fra den ene til den anden Stattepdy, at jeg har alle de Betænktheder derved, som bleve gjorte gældende af den ærede sidste Taler. Jeg ser mig derfor ikke i Stand til at stemme for Forslag Nr. 37 og vil opfordre ærede Medlemmer til ligeledes at stemme mod det.

J. Sage: Jeg har tilladt mig at bede om Ordet for ligesom andre ærede Talere at udtaale, at der er saadan Uenighed mellem de forskellige Mindretal — der findes, som den ærede Minister sagde, ikke noget virkelig Flertal — at det er vanskeligt for de enkelte Medlemmer at tage Position, og det forekommer mig næsten, at det vilde være rigtigst her som ved den store Jærnbanelov hurtigt muligt at sende Lovforslaget bort, for at vi kunne faa det tilbage i en Skikkelse, hvor det vil være muligt at faa noget ud deraf. Det kan imidlertid have sin Interesse at diskutere Spørgsmaalene, og der er nogle enkelte, jeg vil tillade mig at dvæle ved. De ere i øvrigt alle berørte af andre ærede Talere. Hvad § 2 angaar med sin Bestemmelse om de nærmere Regler for Udførelse af Vigningen paa Formue og Lejlighed ved Vedtægter, forekommer det mig næsten umuligt at tænke sig, at en Lov om den personlige Kommuneskat skulde kunne vedtages, og at man samtidig skulde lade det gamle fuldstændig flydende Grundlag blive bevaret. Det er ganske vist gaaet godt, mærkværdigt godt, forekommer det mig, meget bedre end man skulde tro; men at vedblive med det, naar man skal have indirekte Regler om den mellemkommunale Beskatning, forekommer mig dog vilde være højt mærkværdigt. Jeg tror, alle maa erkende, at det er mere eller mindre et Tilfælde, at det er gaaet saa godt, som det overhovedet kan gaa under saadanne Forhold, og ingen kan vide, naar det Moment indtræder, da det giver Anledning til meget større Stridigheder. Det har jo ogsaa, som den højtærede Minister nævnte, flere Steder givet Anledning dertil, og man har betragtet sig som i høj Grad forurettet baade af politiske og andre Hensyn. At Vilkaarligheden har et alt for stort Spillerum, skal jeg ikke dvæle ved, det følger af sig selv. Det er ogsaa udtrykkeligt fremhævet, at naar man f. Eks. ønsker at ramme en Hartkornbruger, som ikke bor i Sognet, lægger man en stor Skat paa Hartkornet for at ramme ham, da man ikke kunde faa det gennem Formue og Lejlighed. Men det bliver jo i høj Grad vilkaarligt; thi man kommer ogsaa til at ramme

mange andre, som man under andre Forhold ikke vilde ramme saa haardt. Jeg skal nævne et lille Tilfælde — det er for Resten helt pudsigt. Det var et tidligere Medlem af dette Ting, det daværende Medlem for Kjøbenhavns 9de Kreds, som ejede de smaa Hirtsholme, hvor han havde omtrent 2 Skepper Hartkorn. Man ønskede at ramme ham og forsøgte saa at lægge en Skat paa 4,000 Kr. pr. Td. Hartkorn, altsaa 1,000 Kr. paa de 2 Stp. Hartkorn; men naturligvis vilde Amtsraadet ikke godkende dette. Smidlertid, Forsøget blev gjort, og det vidnede om, hvilke Tanker der kan opstaa i Retning af Vilkaarlighed under de nuværende Forhold. Jeg kan ikke se rettere, end, at den højtærede Minister maa have fuldstændig Ret i, at den Vej, der maa gaa, er, at man lader de kommunale Raad i Forening med Indenrigsministeren se at blive enig om Vedtægten, saaledes at der der ud af kan danne sig en Overbevisning hos de lovgivende Myndigheder om, hvorledes man skal affatte Fællesvedtægter en Gang i Tiden; thi for Øjeblikket vil det vistnok vise sig fuldstændig umuligt at blive enig om saadanne. De maa erhverves ad Erfaringens Vej, og der er ingen anden Vej at gaa — i det mindste kunde det interessere mig at faa oplyst, paa hvad anden Maade det kunde ske — end at det kommunale Raad søger at blive enig med Ministeren om saadanne Vedtægter, og naar de faa en Gang foreligge samlede, vil man der ud af maaske kunne udarbejde et Forslag, som er brugeligt for hele Landet. Det Forslag, som et andet Mindretal, de ærede Medlemmer for Præsto Amts 1ste Valgkreds (J. Scavenius) og Aalborg Amts 2den Valgkreds (Bramsen) har fremsat, er f. Eks. taget efter Ringkøbing Amts Vedtægter, og hvad der passer i Ringkøbing Amt, behøver jo slet ikke at passe i Sogne, der ligge nær ved Kjøbenhavn f. Eks. Det forekommer mig at være et Bidnesbyrd om, at naar man overhovedet her for Øjeblikket vil søge at lovgive om disse Forhold, tager man et eller andet netop af det, som Erfaringen har vist kan bruges enkelte Steder, og vil gøre det gældende for hele Landet. Den eneste Vej synes altsaa at være den at prøve sig frem for saa engang at naa til visse fælles Resultater for hele Landet. Jeg vil altsaa absolut holde paa § 2 i dens nuværende Skikkelse.

Jeg skal lejlighedsvis blot berøre det lille Spørgsmaal om 2 eller 3 Maaneders Ophold for Skattepligten. Det er naturligvis en Skønssag. Det forekommer mig, at man næsten kunde gaa Mellemvejen og fastsætte 75 Dage — man kan jo ellers ogsaa komme til at strides om, hvor mange Dage en